

اروپا چگونه وابستگی خود را به روسیه جبران کرده است؟

استراتژی REPowerEU برای اولین بار در ماه مارس با هدف اعلام شده کاهش واردات گاز روسیه به میزان دو سوم در سال ۲۰۲۲ اعلام شد. پیشنهادها در قالب این استراتژی، نه تنها نحوه برنامه ریزی اتحادیه اروپا برای مذاکره در مورد بحران گاز فوری را نشان می دهد، بلکه به وعده های خود مبنی بر کنار گذاشتن کامل انرژی روسیه تا سال ۲۰۳۰ نیز اشاره دارد. این استراتژی بر سه موضوع کلیدی تمرکز دارد. بهبود بهره وری انرژی، گسترش استفاده از انرژی های تجدیدپذیر و اطمینان از امنیت عرضه تامین کنندگان غیر روسی نفت و گاز.

واردات نفت، فرآورده های نفتی و گاز اروپا و سهم روسیه در سال ۲۰۲۲

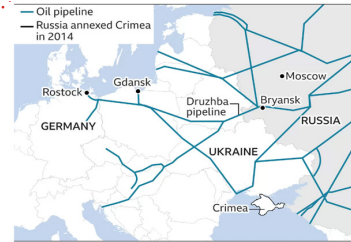
- روسیه ۱۵ درصد از واردات گاز اتحادیه اروپا را در سه ماهه سوم سال ۲۰۲۲ تامین کرد که نسبت به سهم ۲۳ درصدی در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۲ و ۴۰ درصدی در سال ۲۰۲۱ کاهش یافته بود.
- روسیه ۲۷ درصد نفت وارداتی اتحادیه اروپا را در سال ۲۰۲۲ تامین می کرده است و معمولاً بیش از نیمی از واردات دیزل اتحادیه اروپا و حدود ۱۰ درصد از کل تقاضای دیزل آن را تامین می کرده است.
- صادرات نفت خام روسیه به اروپا در ماه نوامبر ۲۰۲۲ با ۴۳۰ هزار بشکه کاهش به ۱/۱ میلیون بشکه در روز رسیده بود. در همین دوره صادرات نفت خام از طریق دریا به اتحادیه اروپا با ۳۳۰۰۰۰ بشکه کاهش به تنها ۵۰۰۰۰۰ بشکه در روز رسیده بود.

مرفه جویی انرژی و حرکت به سمت انرژی های سبز

- گزارش کمیسیون اتحادیه اروپا، مرفه جویی در انرژی را به عنوان «ارزان ترین، ایمن ترین و پاک ترین» راه برای کاهش وابستگی به سوخت روسیه برجسته می کند.
- اتحادیه اروپا ۱۱۳ میلیارد یورو را برای «گسترش کلان انرژی های تجدیدپذیر» و زیرساخت های جدید هیدروژن در نظر گرفته است.
- قوانین جدید اتحادیه اروپا برای تسهیل ساخت نیروگاه های خورشیدی و بادی پیشنهاد شده است.
- هدف اتحادیه اروپا برای انرژی های تجدیدپذیر نیز این است که انرژی سبز تا سال ۲۰۳۰، ۴۵ درصد انرژی مورد نیاز این قاره را تامین کند (قبلاً ۴ درصد تعیین شده بود).

اروپا و جبران کاهش واردات نفت و فرآورده های نفتی از روسیه

- بر اساس اعلام آژانس بین المللی انرژی، اتحادیه اروپا به دنبال جبران کاهش واردات نفت خام روسیه ناشی از تحریم ها و همچنین اعمال سقف قیمتی، با افزایش عرضه از خاورمیانه، غرب آفریقا، نروژ، برزیل و گویان است.
- نروژ قصد دارد تولید خود را از بزرگترین میدان نفتی اروپای غربی، Johan Sverdrup، افزایش دهد. توسعه فاز ۲ این میدان می تواند ۲۰۰۰۰۰ بشکه در روز نفت تولید کند که سال ۲۰۲۳ به اوج خود خواهد رسید.
- طبق برآورد آژانس بین المللی انرژی در نوامبر ۲۰۲۲، ایالات متحده و قزاقستان می توانند به جایگزینی حدود ۱/۱ میلیون بشکه در روز نفت روسیه در اروپا که پس از ۵ دسامبر از دست رفته کمک کنند.
- اتحادیه اروپا باید حدود ۱ میلیون بشکه در روز از واردات محصولات نفتی روسیه را جایگزین کند که حجم زیادی از دیزل را از خاورمیانه و آسیا خریداری می کند.
- کشورهای اتحادیه اروپا مجبورند محموله های ایالات متحده، خاورمیانه و هند را از دست خریداران مرسوم آنها تصاحب کنند.

خطوط لوله نفت بین روسیه و اروپا

جمع بندی

- در مجموع اتحادیه اروپا در مواجهه با کاهش واردات حجم نفت و گاز و فرآورده های نفتی روسیه اقدامات چند گانه ای را در نظر گرفته است. شاید اولین اقدام طرح REPowerEU این اتحادیه برای جایگزینی کاهش دو سوم واردات گاز از روسیه تا انتهای سال ۲۰۲۲ باشد.
- در عین حال با رسیدن تاریخ های ۵ دسامبر و فوریه و اعمال سقف قیمتی بر روی نفت و فرآورده های نفتی اتحادیه اروپا روش های مرفه جویی در انرژی، تسریع حرکت به سمت انرژی های تجدیدپذیر، افزایش تولید داخلی از کشورهای اتحادیه اروپا مانند نروژ و یافتن منابع جدید برای تامین نفت و فرآورده های نفتی مورد نیاز خود را از کشورهای مختلف در دستور کار قرار داده است.